

2 Waarom autodelers minder auto's nodig hebben

Autodelen heeft een grote impact op het reisgedrag van mensen. Dit levert veel voordelen op voor de maatschappij. Om de impact van autodelen te begrijpen, is het nodig het concept te doorgronden en te begrijpen wat dit met autodelers doet.

Autodelen: anders betalen voor mobiliteit

De gedachte achter autodelen is dat veel auto's een groot deel van de dag stilstaan. Jammer eigenlijk, want voor veel huishoudens is een auto een grote investering. Voor mensen die weinig autorijden maar wel af en toe een auto nodig hebben, bieden deelauto's een oplossing. Ze kunnen een auto reserveren en betalen voor de keren dat ze hem gebruiken.

Autorijden is duur, maar de kosten zijn vrij onzichtbaar: de auto is betaald en de verzekering en de belasting worden maandelijks afgeschreven. Als je niet hoeft te tanken, merk je eigenlijk niet dat autorijden geld kost.

De auto staat als het even kan voor de deur. Daarmee wordt de auto al gauw de *standaard-optie*, als je ergens naartoe wilt.

Bij autodelen is dit heel anders. Autodelers betalen per rit. De kosten van die ene rit zien ze, en daarmee wordt duidelijk dat autorijden een dure aangelegenheid is. Bovendien vraagt het gebruik van een deelauto een bewuste handeling: je moet hem (meestal) reserveren en bovendien staat de auto meestal niet pal voor de deur. Een deelauto gebruiken vergt dus een bewuste handeling. Vanwege de zichtbaarheid van de kosten vindt veel vaker een afweging plaats over de vraag of het wel echt nodig is de auto te pakken. Het openbaar vervoer is al snel goedkoper (zeker als je al een ov-abonnement hebt). En voor kortere ritten liggen fietsen en lopen meer voor de hand.

Voor autodelers is de auto niet de *standaard-optie*, maar hooguit een van de opties.

Autodelers plannen beter

Autodelers zijn daarmee milieuvriendelijke reizigers, die hun ritten beter plannen en verschillende vormen van vervoer combineren.

Autodelen draagt zo bij aan een omslag naar andere, meer duurzame verplaatsingspatronen.

Veel oplossingen op het gebied van mobiliteitsmanagement dragen bij aan minder *autogebruik*. Autodelen is een van de weinige maatregelen die aantoonbaar leidt tot minder *autobezit* (9 tot 13 minder auto's bij klassiek autodelen, zie ook *factsheet 5: Argumenten voor autodelen*). En dat zonder dat de overheid het bezit van auto's verbiedt of onmogelijk maakt.

Effect autodelen afhankelijk van de voorsituatie

Mensen kunnen vanuit verschillende vertrekpunten kiezen voor autodelen:

- 1 Ze doen hun tweede (of derde) auto weg. Er blijft een auto beschikbaar in het huishouden, maar die moet efficiënter worden ingepland.
- 2 Ze doen hun eerste auto weg.
- 3 Ze stellen de aanschaf van een (tweede) auto uit of af.
- 4 Ze hebben geen auto en willen er geen kopen, maar ze willen af en toe over een auto kunnen beschikken.

Alleen bij de laatste groep leidt autodelen tot meer *autogebruik*. Uit diverse onderzoeken blijkt dat het om een kleine groep gaat, die slechts af en toe een rit maakt. Bij de groep die besluit geen auto te kopen, is er waarschijnlijk een positief effect: hadden deze mensen een auto gekocht, dan hadden ze deze waarschijnlijk ook vaker gebruikt. De werkelijke omvang van dit effect is overigens lastig vast te stellen. Grosso modo zijn de positieve effecten van autodelen groter dan de negatieve effecten. Zie ook *factsheet 5* over de effecten.

Meer over het gedrag van autodelers: *factsheet Autodelen en gedrag*.

Autodelen: een game changer

Autodelen draagt bij aan oplossingen voor knelpunten in zowel steden als landelijke kernen. Autodelen staat niet op zichzelf, maar past in een scala van oplossingen. Autodelers gaan namelijk bewust om met het gebruik van de auto. Een auto gebruiken is geen automatisme meer, maar vereist een bewuste handeling. En omdat de werkelijke kosten van een autorit zichtbaar zijn, pakken ze alleen de auto als andere vervoerswijzen niet voldoen.

Autodelen lijkt wellicht een bescheiden oplossing, maar het is een game changer: een sleutel in de omslag van autobezit naar auto-gebruik. Autodelen leidt namelijk tot een toename van lopen, fietsen en openbaar vervoer-gebruik. Maar ook van andere vormen van vervoer, zoals taxi's en huurauto's. Dat betekent minder auto-verplaatsingen en meer verplaatsingen met duurzame vervoersmiddelen.

Autodelen koppelt gebruik en bezit los. Lager autobezit draagt bij aan een lagere parkeerdruk. En aan meer groen, speelplekken en fietsvoorzieningen op straat.

Autodelers maken structureel minder dagelijkse ritten met de auto, ook in het woon-werkverkeer. Ook als er een auto beschikbaar is in het huishouden, wordt deze minder vaak gebruikt in het woon-werkverkeer dan het geval is bij niet-autodelers. Dat betekent dat autodelers bijdragen aan minder congestie. De meeste autodelers zijn trouwe spitsrijders.

Waar is autodelen kansrijk?

Autodelen is het meest succesvol in dichtbevolkte wijken met een hoge parkeerdruk en een ruim palet aan mobiliteitsopties. Het succes van autodelen valt niet af te meten aan het aantal gebruikers of het aandeel van deelautoritten in de totale mobiliteit. Autodelen is succesvol wanneer mensen zoveel mogelijk kiezen voor andere vervoersmiddelen dan de auto.

Er zijn ook kansen voor de zakelijke markt: autodelen draagt bij aan efficiënter gebruik van wagenparken en aan CO₂-reductie. Ook op andere plekken, bijvoorbeeld op het platteland, is er potentie voor autodelen. Daar zijn wel andere concepten nodig dan in de steden.

Over CROW-KpVV

In opdracht van de gezamenlijke overheden voert CROW een KpVV-Meerjarenprogramma uit, met als doel een bijdrage leveren aan het competentier maken van de overheid op het gebied van mobiliteit. CROW-KpVV is actief op de volgende gebieden: Collectief Vervoer, Fiets (onder het merk CROW-Fietsberaad), Mobiliteit en Wegontwerp. In een breed netwerk met andere kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties is CROW-KpVV betrokken bij actuele ontwikkelingen in het decentrale beleid en verspreidt en borgt relevante kennis. CROW-KpVV signaleert nieuwe ontwikkelingen, geeft aan wat hun betekenis is en wat de gevolgen kunnen zijn.

Colofon

Waarom autodelers minder auto's nodig hebben

uitgave

CROW-KpVV, Ede

Deze uitgave is gefinancierd uit het KpVV-Meerjarenprogramma dat CROW uitvoert namens de gezamenlijke overheden.

CROW-KpVV heeft als doel een bijdrage leveren aan het competentier maken van de overheid op het gebied van mobiliteit.

tekst

Advier Mobiliseert

eindredactie

Imago Mediabuilders, Amersfoort

vormgeving

Inpladi bv, Cuijk

productie

CROW Media

contact

CROW klantenservice:
klantenservice@crow.nl of (0318) 69 53 15

bestellen

Deze uitgave is gratis te downloaden/
bestellen via www.crow.nl/autodelen

**Praktische kennis
direct toepasbaar**

